

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра цивільно-правових дисциплін

Кафедра трудового, земельного та господарського права

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра цивільно-правових дисциплін

ВПЛИВ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА

28 лютого 2020 р.

ОДЕСА

УДК 347.1 (477)(4/9)

ББК 67.404+67.99

В 80

Рекомендовано до друку рішенням кафедри цивільно-правових дисциплін та кафедри трудового, земельного та господарського права Одеського державного університету внутрішніх справ (протокол № 11 від 13.03.2020 року)

Упорядник:

Церковна О.В. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін.

Редактори:

Маковій Віктор Петрович – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ;

Зайцев Олексій Леонідович – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Харківського національного університету внутрішніх справ;

Вплив інтеграційних тенденцій на розвиток національного права : матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції м. Одеса, 28 лютого 2020 р. / редкол. В.П. Маковій та ін. – Одеса, ОДУВС, 2020. – 184 с.

Збірник містить матеріали доповідей міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Вплив інтеграційних тенденцій на розвиток національного права» (Одеса, 28 лютого 2020 р.). У роботі конференції взяли участь науковці, науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів, , ад'юнкти , аспіранти та магістранти з 12 українських навчальних та наукових закладів юридичного профілю, а також Академії поліції Азербайджанської Республіки, Гродненського державного університету імені Янки Купали (м. Гродно, Республіка Білорусь), Академії управління при Президентові Республіки Білорусь, Карагандинського державного університету імені академіка Е.А. Букетова (Республіка Казахстан), Бельцького державного Університету ім. «Аліку Руссо» (Республіка Молдова).

Збірник може бути використаний перемінним складом юридичних навчальних закладів, науковцями, практичними працівниками, які цікавляться проблемами впливу інтеграційних тенденцій на розвиток вітчизняного права.

© Одеський державний університет внутрішніх справ, 2020

Журавель А.В.,

Кандидат юридичних наук, доцент, професор
кафедри трудового, земельного та
господарського права
Одеського державного університету
внутрішніх справ

ПОДАТКОВИЙ ОМБУДСМЕН: ПОНЯТТЯ, РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ

Для України, як демократичної, соціальної, правової держави, особливо у контексті прагнення до повноцінного членства в Європейському Союзі, пріоритетним є формування дієвого механізму забезпечення та захисту прав і свобод людини і громадянина. До того ж, в умовах проведення податкових реформ, необхідним є забезпечення ефективного функціонування системи оподаткування і гарантування забезпечення прав та інтересів учасників податкових відносин. Одним з варіантів вирішення цих завдань може стати інститут податкового омбудсмена.

Омбудсмен є посадовою особою, на яку покладаються функції контролю за дотриманням законних прав та інтересів громадян. Посада омбудсмена, який уповноважений контролювати діяльність державних органів та посадових осіб з метою дотримання прав та інтересів громадян існує в багатьох країнах світу.

Відповідно до Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» № 776/97-ВР від 23 грудня 1997 р. омбудсмен на постійній основі здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захист прав кожного на території України і в межах її юрисдикції [1]. Такий омбудсмен є універсальним, і уповноважений здійснювати контроль в абсолютно всіх галузях суспільного життя.

Зарубіжний досвід свідчить про те, що функціонування інституту омбудсмена може бути ефективнішим, якщо сфери контролю будуть розподілені між декількома спеціалізованими омбудсменами [2]. Заснування спеціалізованого омбудсмена є прикладом прояву гнучкості, лояльності, ефективності державного управління у сфері захисту прав людини [3].

Сьогодні в Україні є спеціалізовані омбудсмени. Так, Уповноважений Президента України з прав дитини забезпечує здійснення Президентом України конституційних повноважень щодо додержання конституційних прав дитини, виконання Україною міжнародних зобов'язань у цій сфері [4]. Уповноважений Президента України з прав людей з інвалідністю забезпечує здійснення Президентом України конституційних повноважень щодо забезпечення додержання прав і законних інтересів людей з інвалідністю, в тому числі тих, які отримали інвалідність у зоні проведення антитерористичної операції, інвалідів війни [5].

Не дочекавшись підтримки депутатами ідеї створення інституту фінансового омбудсмена, в Незалежній асоціації банків України (далі - НАБУ) вирішили самостійно реалізувати цю ініціативу і 26 вересня 2013 року радою НАБУ був затверджений проект такого інституту [6].

Фінансовий омбудсмен може бути, як і у низці країн, інструментом об'єктивного позасудового вирішення спорів між учасниками фінансового ринку – клієнтами і банками.

Постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 691 схвалено Положення про Раду бізнес-омбудсмена, в якому закріплюється посада бізнес-омбудсмена, який очолює постійно діючий консультативно-дорадчий орган Кабінету Міністрів України, покликаний сприяти прозорості діяльності органів державної влади, суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, запобігати корупційним діянням та/або іншим порушенням законних інтересів суб'єктів підприємництва [17].

Неодноразово підіймалося питання та здійснювалися ініціативи щодо запровадження в Україні саме податкового омбудсмена. Ця тема обговорювалася на конференціях за участю представників Асоціації платників податків та Державної податкової служби, де підтримувалася така ідея[8; 9].

В лютому 2013 року президент Європейського банку реконструкції і розвитку С. Чакрабарті закликав українську владу заснувати посаду омбудсмена з податкових і митних справ[10].

Були й пропозиції у якості змін до Податкового кодексу України запровадити інститут уповноваженого з питань захисту прав платників податків, який буде здійснювати моніторинг виконання податкового законодавства та дотримання прав платників податків[11]. На жаль Верховна рада не прийняла таку пропозицію. А 23 червня 2014 року за ініціативою народного депутата С. Тігіпка у ВРУ було зареєстровано законопроект N 4154а, яким передбачено право платника податків звернутися до податкового омбудсмена із відповідною заявою щодо порушення своїх прав та законних інтересів. Відповідно до проекту, податковий омбудсмен – незалежна посадова особа, яка забезпечує гарантії державного захисту прав і законних інтересів платників податків у сфері податкового законодавства України, дотримання зазначених прав з боку посадових осіб контролюючих органів під час здійснення податкового контролю [12]. Проте 27 листопада 2014 року цей проект було відкликано.

Отже, слід відмітити, що тривалий час робота щодо впровадження нової посади проводилася, але зупинялася на стадії проектування. Причиною тут є, мабуть, невпевненість у доцільності створення додаткового органу. Слід відмітити, що з 2014 року в Раді бізнес-омбудсмена приймають скарги від фізичних та юридичних осіб, які займаються підприємницькою діяльністю в Україні та вважають, що їх права було порушено органами державної влади, підконтрольними державними компаніями або держслужбовцями, враховуючи й права в сфері податкових відносин.

Але сьогодні, податкові правовідносини в нашій державі мають досить складний характер, а формальних державних інститутів недостатньо для ефективного вирішення спірних питань, які виникають у цій сфері. До того ж Україна, здійснивши ряд реформ у сфері оподаткування, кодифікувавши податкове законодавство та змінивши систему податкових органів, почала доречно турбуватися про забезпечення її ефективного функціонування та створювати умови для ефективної діяльності професійного захисника платників податків[13]. Саме тому, вважаємо, що інститут податкового омбудсмена має стати важливим правозахисним механізмом та посередником у відносинах між платниками податків та державою [14, с. 127].

На нашу думку, захищати права платників податків повинен спеціалізований орган чи посадова особа, які наділені особливими повноваженнями у цій сфері, що буде сприяти ефективності такого захисту. Але при цьому, діяльність такого спеціалізованого органу повинна бути належним чином регламентована у окремому відповідному законодавчому нормативно-правовому акті.

Захисник також має володіти певною відокремленістю і незалежністю від провладних впливів. Саме таким може стати податковий омбудсмен – уповноважений з прав платників податків. Функціонування новоствореного інституту має бути чітко регламентовано у нормативно-правовому акті. Законодавцю при цьому слід наділити захисника широкими повноваженнями, визначити процедуру подання звернень та здійснення захисту. Доцільним, на нашу думку, буде також існування представників захисника у кожному регіоні України, що дозволить вчасно і оперативно реагувати на порушення прав платників податків.

Зазначимо, що інститут податкового омбудсмена успішно функціонує в ряді держав, зокрема, в Грузії, Австралії та Англії, і його планується запровадити в багатьох інших країнах. На

нашу думку, не варто відмовлятися від такої ідеї і Україні, та використати цей позитивний досвід.

Отже, в Україні сьогодні існує потреба вживати заходів для захисту прав платників податків. Ця проблема може бути вирішена за допомогою запровадження інституту захисту прав платників податків. Виходячи з вищезазначеного, вважаємо доцільним наголосити на необхідності запровадження інституту податкового омбудсмена в Україні, що дозволить покращити функціонування системи оподаткування нашої держави в цілому та механізму захисту прав та інтересів платників податків зокрема.

Література:

1. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини : Закон України від 23 грудня 1997 р. № 776/97-ВР // ВВР України. - 1998. - № 20. - Ст. 99.
2. Кирильчук В. Альтернативні види омбудсменів [Електронний ресурс] – Режим доступу до джерела: http://3222.ua/article/alternativn_vidi_ombudsmenv_.htm.
3. Рудік О. Інститут спеціального і місцевого омбудсмена як механізм захисту прав людини: зарубіжний досвід [Електронний ресурс] / О. Рудік, Л.Лазарева // Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук. праць. - Вип. 3 (10) / 2011 . - Режим доступу до джерела: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Dums/2011_3/11romlzd.pdf.
4. Європейський банк реконструкції та розвитку відкриває представництво у Львові [Електронний ресурс] – Режим доступу до джерела: <http://www.gazeta.lviv.ua/news/2014/12/01/36968>
5. Питання Уповноваженого Президента України з прав дитини: Указ Президента України від 11 серпня 2011 року № 811/2011 // Офіційний вісник України. - 2011. - № 63. - Ст. 2494.
6. Про Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю: Указ Президента України від 1 грудня 2014 року № 902/2014 // Офіційний вісник України. - 2014. - № 97. - Ст. 2775.
7. Черный Р. Клиентам банков нашли за щитника. Готовится проект создания института финансового омбудсмена [Электронный ресурс] / Р. Черный // Газета "Коммерсантъ Украина". №158 (1861) від 04.10.2013 – Режим доступа к газете: <http://www.kommersant.ua/doc/2311545>.
8. Про утворення Ради бізнес-омбудсмена : Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 691 // Офіційний вісник України. - 2014. - № 98. - Ст. 2847.
9. Княжанський В. Потрібен податковий омбудсмен [Електронний ресурс] – Режим доступу до джерела: <http://www.day.kiev.ua/uk/article/panorama-dnya/potriben-podatkoviy-ombudsmen>.
10. Романенко Ю. Гра в наперстки реформаторства [Електронний ресурс] - Режим доступу до джерела: http://ua.golos.ua/politika/20110405_igra-v-naperstki-reformatorstva-ch1.
11. ЄБРР не припинить співпрацю з Україною [Електронний ресурс] – Режим доступу до джерела: http://zaxid.net/home/showSingleNews.do?yebgr_ne_pripinit_spivpratsyu_z_ukrayinoyu&objectId=1277015.
12. Кирильчук В. Альтернативні види омбудсменів [Електронний ресурс] – Режим доступу до джерела: http://3222.ua/article/alternativn_vidi_ombudsmenv_.htm.
13. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо запровадження інституту податкового омбудсмена) № 4154а від 23.06.2014 [Електронний ресурс] – Режим доступу до джерела: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=51452#.
14. Теремецький В. І. Проблеми запровадження інституту податкового омбудсмена в Україні / В. І. Теремецький // Реформування системи сплати податків та зборів з урахуванням міжнародного досвіду: зб. наук. праць за матер. наук.-практ. круглого столу, 5 жовтня 2012 року. - К. : Алерта, 2012. - С. 127-129.

ЗМІСТ

Передмова	3
Давидова І. В. Наслідки недійсності договору страхування	5
Заика Ю. А. Влияние евроинтеграционных процессов на современную доктрину наследственного права Украины	6
Зозуляк О. І. Виключення учасника з ТОВ : окремі аспекти правового регулювання	8
Мельник К. Ю. До проблеми сутності трудових правовідносин та трудового права	10
Надьон В. В. Проблемні аспекти невиконання (неналежного виконання) суб'єктивного цивільного обов'язку	13
Подорожній Є. Ю. До характеристики механізму правового регулювання юридичної відповідальності	15
Чурпіта Г. В., Балюк Т. М. Процесуальний порядок надання права на шлюб	17
Шишка Р. Б. Окремі зауваження щодо регулювання договорів в ЦК України.....	19
Амирян С. С. Применение принципа автономии воли сторон (lex voluntatis) в праве государств-участников Евразийского экономического союза	20
Андрієнко І. С. Щодо сутності юридичної відповідальності у праві соціального забезпечення	23
Андрушко К. Ч. Основные способы защиты авторских и смежных прав в сети интернет	25
Бааджи Н. А. Деякі аспекти праворозуміння адміністративного розсуду у розвитку вітчизняної правової думки	28
Березюк Л. А. Режим рабочего дня (смены) как разновидность стандартного режима рабочего времени	30
Бобко В. Г. Деякі проблеми визначення складу дисциплінарного проступку в умовах реформування трудового законодавства	33
Богданець А. В. Наближення законодавства України про ноу-хау відповідно до європейських стандартів	35
Богустов А.А. Соотношение права на тайну личной жизни и авторского права в проекте гражданского уложения Российской империи	38
Ботнарь Е. Г. Правовое регулирование поденной работы в трудовом законодательстве Республики Молдова	40

Будяченко О. М., Пацалова О. О. Деякі питання щодо законодавчого регулювання сурогатного материнства	43
Василько І. В. До характеристики методів забезпечення трудових прав працівників, які працюють у роботодавців - фізичних осіб	45
Веренкіотова О. В. Застосування тимчасового обмеження немайнових прав боржника у виконавчому провадженні	48
Воронова О. В. Представление о реституции с точки зрения права Древнего Рима	50
Гамбург І. А. Вплив Міжнародного союзу латинського нотаріату на правове забезпечення нотаріальної діяльності в Україні	52
Гончарук В. В. Забезпечення трудової дисципліни	55
Гордієнко Т. О. Актуальні питання направлення судових викликів та повідомлень	56
Гоштинар С. Л. Правове регулювання власності на землю в країнах Європи та Близького сходу	59
Григораш Р. Б. Физическое лицо как субъект ответственности по экологическому праву за загрязнение вод	61
Григорєцька І. І. Актуальні питання правового регулювання екологічної безпеки населених пунктів України та підходів до створення правової урбоєкології в Україні	63
Дрішлюк В. І. Строки розгляду господарських справ в порядку позовного провадження в господарському процесі	65
Дутко А. О. Участь малолітніх та неповнолітніх у цивільному процесі України	67
Журавель А. В. Податковий омбудсмен: поняття, роль та значення	69
Зайцев О. Л. Договір про закупівлю та його істотні умови	72
Калінюк А. Л. Здійснення представництва падчерки (пасинка) вітчимом, мачухою за сімейним законодавством України	74
Клименко А. Л. Криптовалюти в системі оплати праці: проблеми правового регулювання	76
Коваленко К. В. Щодо визначення стадій дисциплінарного провадження в Національній поліції	78
Коломієць К. В. Застава як вид забезпечення виконання договору факторингу	80
Кройтор В. А. Проблема систематизації форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	82

Кузніченко О. В., Панченко К. Ю.	
Щодо використання зарубіжного досвіду застосування медіації в трудових спорах	85
Куницький Є. В.	
Визнання позову як процесуальна форма примирення сторін у цивільному процесі	87
Курило Т. В., Татарин І. І.	
Реалізація принципу верховенства права в інституті права природокористування	89
Кучер В. О.	
Екологічні небезпеки на територіях окремих районів Донецької та Луганської областей та шляхи їх подолання	91
Логимахова Е. С.	
Общий (единый) рынок труда в ЕАЭС: правовое регулирование	92
Майкут Х. В.	
До питання гарантій права на мирне володіння своїм майном згідно з Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року та першим протоколом до неї	95
Маковій В. П.	
Темпоральні величини у договорах з виконання робіт	97
Мамедов Рашад Юсиф оглы	
Отстранение работника от работы в современном трудовом праве Азербайджана: сравнительно-правовой анализ	99
Матчук С. В.	
Бути мисливцем неплатників аліментів чи не бути	102
Мелех Б.	
Особливості становлення правового регулювання спадкових правовідносин	104
Мелех Л.	
Деякі аспекти скасування мараторію на землю	106
Мирза С. С.	
Цивільно-правовий статус ревізійної комісії у договірних відносинах з управління майном співвласників багатоквартирного будинку	108
Мироненко В. П.	
Стягнення заборгованості по аліментам на дітей: реалії сьогодення	110
Mozhechuk Liusia, Sushko Daryna	
Legal nature of pension as a specific object of pension legal relations of Ukraine	112
Надієнко О. І.	
Міністерство соціальної політики України як орган державного регулювання пенсійного забезпечення	114
Нурбекова Г. Т., Гали Г. К.	

Новые подходы в налоговом администрировании по законодательству Республики Казахстан . 116

Павловський О. С.

Суб'єктний склад правовідносин з поставки матеріальних ресурсів за участю військових частин .. 119

Парасюк В. М.

Підстава цивільно-правової відповідальності: зміст структурних елементів 120

Піляк Н. І.

Зміст цивільного процесуального статусу малолітніх та неповнолітніх 122

Піхурець О. В.

Альтернативні форми правової охорони для комп'ютерних програм 124

Погорєлова Л. Г.

Вплив міжнародних стандартів на правове регулювання забезпечення безпеки праці в Україні 127

Погуть О. П.

До питання про реорганізацію як форму припинення юридичної особи 129

Подорожній А.Ю.

Досвід Великобританії щодо притягнення працівників до дисциплінарної відповідальності 131

Полішко Н. Л.

Підвищення рівня соціального забезпечення працівників Національної поліції України – важливе завдання держави 133

Пушик О. Т.

Особливості правової відповідальності власника істотної участі 135

Резніченко С. В., Кривицька М. В.

Проблеми індивідуалізації фізичної особи при зміні статі 137

Резникова М. О.

Проблемні питання залишення позову без розгляду при розгляді справ про розірвання шлюбу . 139

Рыхлицкая А. А.

Правовое регулирование организации и прекращения свободных экономических зон в государствах-членах ЕАЭС: сравнительно-правовой анализ 142

Самойленко Г. В.

Відповідальність перевізника за договором перевезення пасажирів: питання теорії та практики 144

Сіротов О. А.

Поняття та особливості правового регулювання робочого часу поліцейських 147

Скрипник В. Л.

Рекодифікація загальної частини цивільного права в контексті євроінтеграційних процесів 149

Софіюк Т. О.

Стан законодавства в царині авторського права та суміжних прав в Україні на сучасному етапі ... 150

Стариченко А. О.

Терміновий заборонний припис стосовно кривдника як спеціальний адміністративний примусовий захід протидії насильницьким проявам у сім'ї	152
Старожилова Н.П. Некоторые аспекты реализации права на труд и трудовой миграции в законодательстве Республики Казахстан	155
Стасюк О. М. Інститут виконавчих написів нотаріусів. вдосконалювати чи скасувати	158
Тіхонова М. А., Даневський І. А. Шлюб чи кондомініум – що обрати?	161
Халецкая Т. М. К вопросу о возрасте детей, обязанных содержать своих родителей	163
Церковна О. В. Деякі особливості послуги з охорони життя та здоров'я фізичної особи	165
Чорноус О. В. Медіація в трудовому праві: позитивний досвід	167
Шишка О. Р. Тлумачення цивільного законодавства України : деякі напрямки рекодифікації ЦК України	169
Яценко Т. П. Окремі питання реалізації права на працю на підставі трудового договору	172
Яцина В. Б. Щодо проблеми самостійності принципів судового керівництва та змагальності сторін в цивільному судочинстві	175
Зміст	179

Наукове видання

**ВПИЛИВ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА РОЗВИТОК
НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА**

Матеріали Міжнародної
науково-практичної інтернет-конференції
28 лютого 2020 р.

Матеріали опубліковані в авторській редакції

Підписано до друку 01.03.2020. Формат 60х90/8. Папір офсетний.

Гарн. «Times New Roman» Друк цифровий. Ум. друк. арк. 15,4.

Наклад 100 прим.

Видавництво ОДУВС

м. Одеса, вул. Успенська, 1

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3507 від 25.06.2009 р.

тел. 0487024884; 0949547884 email – ndrVV1@gmail.com